kinni kasvamas ja umbes 7 m paksuse mudakihi peal on ainult 1 m vett. Puurimised on näidanud, et muda lasub liivakihil, mille paksus aga teadmata.

Veel enam lõuna pool asub väike Lutika järv (2.5 ha), mis samuti ummistumas.

Kagust saab Kaiu järv juurdevoolu Alajõe näol, mis algab kihelkonna lõunapiiril Matjama küla all olevaist kraavidest ja jookseb põhjasihis Alajõe külani ning sealt edasi loodesihis Kaiu järveni. Välgi ja Alajõe küla vahel lookleb jõgi ilusas lammorus, mis järve lähemal muutub laiaks soiseks luhaks. Jõe kogupikkus on 19 km. Alajõel on paremal pool rida vähemaid lisaojasid: 1) Välgi oja — samanimelise küla kohal, 2) Sepa oja — algab Kärgandi metsas kraavidest ja suubub Alajõkke Tootsi talu lähedal, 3) väike Matu oja — pisut ülevalpool Alajõe veskit, 4) Kassenõmme oja — algab Sõõru metsas väikesest järvest ja suubub 2 km allpool Alajõe veskit. Seda alumist, Alajõkke suubuvat osa nimetataksegi Kassenõmme ojaks, kuna ülemine kannab Pikaoidu nime. 5) Vanasaare oja — ühendab Alajõge Särgjärvega (0.4 km pikk, 0.3 km lai, pindala 0.07 km^2). Viimane järv on huvitav oma kinnikasvamisnähtuste poolest. Kaldaid moodustab järve pinda kattev tihe taimestik, mille all vaba vesi ja mis vaevalt kannab inimest. Puurimistel on selgunud, et seesuguseid taimekihte on järves kaks ülestikku, eraldatud üksteisest vahepealse vaba veega. Alumine kiht on tekkinud arvatavasti kas pealiskihi vettevajumise tagajärjel või on teda tõusev järve pind üle ujutanud. Viimasele asjaolule võis anda põhjust Jõemõisa järve väljavoolu ummistumine mõne ujuva saare läbi, ja et Jõemõisa ning Särgjärv isekeskis ühendatud, siis tõusis vesi ka Särgjärves. Järve põhja katab umbes 7 m paksune vedela muda kiht, kuna vett on ainult 1 m. Muda koosneb pea erandita planktoniorganismide jäänuseist, kõrgemat liiki taimed puuduvad järves täiesti. Järve põhja (mudakihi all) moodustab savi, mis põhjapoolses osas on kaetud liivakorraga. Nähtavasti on see liiv järve kantud mõne oja läbi põhjakaldal asuvailt liivaseilt kinkudelt. Pahemalt poolt on juhitud Alajõkke mõned suuremad kraavid.

Kaiu ja Jõemõisa järve äravooluks on Kääpa jõgi, mis algab Jõemõisa järve loodepoolsest sopist ning jookseb kihelkonna kirdepiiril 9 km ulatusel, kuni ta suubub Omedu (Õmedu) jõkke. Kose veski kohal on jõel pais.

Kihelkonna põhjapiiril jookseb Roela ehk Kullavere jõgi, mis algab Torma kihelkonnas, voolab esiti kagusihis kuni Levala mõisani, kus ta teeb järsu pöörde kirdesse, ja suubub Omedu jõkke. 2 km allpool Odivere küla jookseb Kullavere jõgi läbi väikese järve. Jõgi on kihelkonna piiriks 16 km ulatusel.

Jooksvaist veesoontest eraldatult seisavad kihelkonna põhjaosas Ruskavere küla ümbruses Eeresi ja Ruskavere järv (kumbki umbes 0.3 km pikk, 0.2 km lai ja 0.06 ning 0.04 km^2 pindalaga). Mõlemad on väikesed kinnikasvanud järved mudase põhja ja soiste kallastega.